

soml

Wat als..... Covid-19

Vivian van der Wal (SG Sint Ursula)

Mark van de Mortel (Lyceum Schöndeln en Mavo Roermond)

Inleiding	3
Devices	4
Basis	4
G Suite for Education	5
Instructie geven	6
Directe instructie	6
Indirecte instructie (Flipping the classroom)	6
Interactieve oefeningen	8
Delen van lesmateriaal	10
Online projecten	10
Kritische factoren	11
Hulp en ondersteuning	12

Inleiding

Wat als....

Covid-19 ervoor zorgt dat een gedeelte van onze leerlingen en/of leraren thuis komt te zitten in thuisisolatie. Ze zijn niet ziek, maar mogen ook niet naar school komen.

Hoe kunnen we het onderwijs inrichten, hoe kunnen een online leeromgeving inrichten zodat leraren en leerlingen met elkaar in contact kunnen blijven, het leren een plek krijgt en het leren door de leerling doorgaat m.b.v. technologie. Het is belangrijk dat de schoolleiding van iedere school hier een duidelijke visie ontwikkelt om de docenten richting te geven. Wat wordt er verwacht van de leraren, wat wordt er verwacht van leerlingen. Het is een nieuwe manier van werken, uit nood geboren vanwege Covid-19, maar biedt enorm veel kansen voor de toekomst.

Binnen SOML zijn er veel mogelijkheden om online leren mogelijk te maken. Dit overzicht bevat de mogelijkheden die er op dit moment zijn, hoe ze ingezet kunnen worden in het onderwijs en een bijdrage voor online leren mogelijk kunnen maken. Basis hierbij is dat het online leren device- en platform-onafhankelijk is en toegankelijk voor iedereen met een internetverbinding.

Wereldwijd zijn er helaas al enkele scholen met ervaring en we zien dat een flink aantal learning tools de noodzaak zien en hun betaalde accounts openstellen voor iedereen. Deze lijst groeit dagelijks en is [hier](#) te vinden Dit betekent dat er meer materiaal beschikbaar komt, en dat er meer mogelijkheden zijn met formatief toetsen. De gemaakte video's en materiaal gedurende deze periode kunnen als basis dienen voor toekomstige ontwikkelingen binnen de school en SOML. Het geeft de leraar de kans om te proeven aan meerdere tools en zo de technologische onderwijsontwikkeling binnen de school te versnellen. Een collega van een school uit Hongkong (die al 6 weken onderwijs op afstand moeten bieden) zei: *"The amazing thing that I've learned also during these last six weeks is that some of my students have literally come alive in creating videos and writing projects that they were not doing for me before"*

Het wiel hoeft niet opnieuw uitgevonden te worden en gelukkig kunnen we leren van de scholen om ons heen, in binnen en buitenland. Niet onbelangrijk we kunnen ook van hun [valkuilen](#) leren.

Devices

Om technologie een rol te laten spelen in afstandsleren dienen medewerkers en leerlingen een device tot hun beschikking te hebben en een goede internetverbinding. De leraren binnen SOML hebben veelal de beschikking over een mobiel device (Chromebook, iPad of Windows-laptop). Een groot gedeelte van de leerlingen hebben de beschikking over een iPad, Chromebook, Windows-laptop of telefoon en een goede internetverbinding thuis. Voor leerlingen die geen beschikking hebben over een device, maar wel internet, zijn er op vrijwel iedere school leen devices beschikbaar.

Basis

Om afstandsleren te kunnen vormgeven, moeten leraren het leerdoel van hun lesactiviteit vooraf helder bepalen en bepalen welke tool hiervoor beschikbaar is. In onderstaand blokschema (afkomstig van [TodaysTeachingsTools](#)) staan een groot aantal mogelijkheden. In dit document zullen we er een aantal wat uitgebreider bespreken.

G Suite for Education

Binnen SOML werken we in een G Suite for Education omgeving. Iedere medewerker en leerling heeft een G Suite account en daarmee toegang tot Google Drive, Google Mail, Google Classroom, Google Meet, Google Agenda, Google Sites enz.

Google heeft op [3 maart 2019 bekend gemaakt](#) dat ze toepassingen die normaal alleen in de Enterprise editie van G Suite beschikbaar zijn, komende tijd beschikbaar maken voor alle gebruikers van G Suite for Education (zoals SOML).

Dit betekent dat:

- Via [Google Meet](#) tot 250 deelnemers deel kunnen nemen aan een gesprek
- Livestreaming mogelijk is tot 100.000 kijkers
- De mogelijkheid er is om meetings op te nemen en ze op te slaan op [Google Drive](#)

Deze uitgebreidere functionaliteiten zijn voorlopig gratis beschikbaar. Google Meet blijft hierna ook beschikbaar maar voor kleinere groepen.

De [Google Classroom](#) omgeving van G Suite is een uitstekende basis om onderwijs op afstand vorm te kunnen geven. In Google Classroom kun je klassen aanmaken. Leerlingen kunnen zich toevoegen aan de klas. In een Classroom kunnen vervolgens onderwerpen aangemaakt worden. Hier kan de leraar vervolgens materiaal aan toevoegen. Het materiaal kan bestaan uit instructie (o.a. via een videolink, maar er kan ook gelinkt worden naar bestaand online materiaal) maar ook oefenmateriaal. Verder in dit document wordt uitgelegd welke mogelijkheden er zijn.

Meer info: [10 video's om te leren hoe Google Classroom werkt](#)

[Google Documenten](#): Google Documenten is het tekstverwerkingsprogramma van Google. In Docs kan er op een makkelijke manier samengewerkt worden. Door leraren onderling, door leerlingen onderling maar ook door leraren en leerlingen. Google Documenten bewaart automatisch alle wijzigingen en houdt een versiegeschiedenis bij. Leraren kunnen in Google Docs een werkblad maken voor bijvoorbeeld een instructievideo en deze delen via Google Classroom. In Google Classroom kan worden ingesteld dat iedere leerling een persoonlijk exemplaar krijgt en kan bewerken en inleveren.

[Google Agenda](#): Als er een Classroom aangemaakt wordt, wordt er ook een Google Agenda aangemaakt met de leerlingen in de Classroom. Door afspraken in de agenda te zetten, met bijvoorbeeld een link naar een Google Meet, hoeven de leerlingen geen lastige handelingen te verrichten om in contact te komen met bijvoorbeeld leraren. Het tikken op de link is voldoende.

[Google Formulieren](#): Google Forms kan gebruikt worden om als enquête middel, maar is zeer geschikt om formatieve toetsen te maken. Deze formatieve toetsen kunnen in Google Classroom worden toegevoegd. De leerlingen kunnen meteen feedback krijgen en toetsen of ze de stof beheersen.

Meer info: [9 video's om te leren hoe Google Formulieren werkt](#)

[Google opdrachten](#): Een eenvoudigere manier om cijfers te geven. Opdrachten met geïndividualiseerde reactieoverzichten, rubrieken en originaliteitsrapporten maken en analyseren. Deze opdrachten zijn eenvoudig te delen via een link, je hoeft geen classroom te gebruiken.

Instructie geven

Als het geven van een instructie niet fysiek in het klaslokaal kan zijn er een aantal opties.

Directe instructie

Dit is instructie waarin je via een synchrone verbinding in contact komt met je leerlingen en instructie geeft. Live video streamen naar je leerlingen. Onderstaande tools zijn ideaal als je als leraar en school besluit om op bepaalde vaste momenten online lessen te geven aan je leerlingen. Zo stream je op dat moment je les live via het internet bij de leerlingen thuis. Dit kan via:

- [Meet](#)
- [Zoom](#)
- [Skype](#)
- [Facetime](#): Geschikt voor kleinere groepen, werkt alleen op Apple devices
- [Youtube Live](#)
- [Microsoft Teams](#)
- [Twitch](#) (erg populair onder jongeren)

Nadeel van instructie via een synchrone verbinding is dat er goede afspraken gemaakt moeten worden. Voordeel is dat de leerlingen en leraar direct contact heeft en er vragen gesteld kunnen worden. Voordeel van niet-synchroon is dat je een video opneemt en de leerling deze op ieder moment kan bekijken. Deze video heb je dan ook voor later (herhaald) gebruik.

Indirecte instructie (Flipping the classroom)

De leraar neemt instructievideo's op en plaatst deze in een online omgeving. De leerlingen kijken deze video's om de stof te snappen. Groot voordeel is dat leerlingen de video's meerdere malen kunnen bekijken. Nadeel is dat de video's maken tijdrovend is, maar je hebt er daarna wel veel voordeel van. Op [YouTube](#) zijn veel instructievideo's van online leraren te vinden. Deze video's kunnen vaak goed gebruikt worden als aanvulling op de lesstof. Ook voor het gebruiken van instructievideo's zijn verschillende mogelijkheden:

- Video opnemen en [plaatsen op YouTube](#) (evt. in verborgen modus, waardoor video alleen via link te benaderen is).
- [Instructie](#) via een video die opgenomen is via [Explain Everything](#). Dit biedt als groot voordeel dat je er aantekeningen bij kunt maken, je stem op kunt nemen en de video weer kunt delen via Youtube.
- Instructie door een bestaande PowerPoint/Keynote als video op te nemen met je eigen stem onder de slides. De video kan vervolgens gedeeld worden via YouTube. Hoe een schermopname te maken is op verschillende devices wordt uitgelegd in deze [video](#).
- Er is al een groot aantal leraren actief op YouTube met instructievideo's. In onderstaand overzicht staan een aantal linkjes naar de kanalen van YouTube leraren.

Software om filmpjes te maken:

[Screen-O-Matic](#) Een zeer intuïtief programma waarmee je verschillende mogelijkheden hebt met opnemen van (delen) van je scherm, webcam en geluid. Ook kun je makkelijk editen en gedeeltes over doen waar nodig. Nadeel, voor de volledige functionaliteit moet je betalen (\$15,- per jaar).

Algemeen:

[Clipphanger](#),

[School-TV](#)

[Crash course](#) (Amerikaans maar voor vele vakken te gebruiken)

[Kahn Academy](#) NL

[Kahn Academy](#) US

Examens:

[Digistudies Examens](#)

Nederlands:

[CambiumNed](#)

[Ruud Hermans \(collega SOML\)](#)

[NederlandsAcademie](#)

[Arnoud Kuijpers](#),

[De digitale docent \(VWO\)](#)

[Marlieke Vink](#)

Engels:

[SirPalsrok](#),

[Engels gemist](#),

[Engels Academie](#)

Duits:

[Bijles Duits](#)

Frans:

[Frans leren met filmpjes](#)

Geschiedenis:

[JORT](#),

[Jelmer Evers](#)

[CanonClips](#)

Aardrijkskunde:

[Aardrijkskunde Kennisclips](#)

Wiskunde:

[Wiskunde academie](#),

[ixi](#),

[Desmos](#),

[Geogebra](#),

[Math with Menno](#)

[Rob Kneepkens \(SOML\) \(vmbo\)](#)

Natuurkunde/Nask1:

[Meneer Wietsma](#)

[Meneer van Bakel \(voornamelijk vmbo\)](#)

[Tim van Waardenburg \(voornamelijk vmbo\)](#)

[Natuurkunde.nl](#)

[Khan Academy](#)

Scheikunde/Nask2

[Tim van Waardenburg \(voornamelijk VMBO\)](#)

[Scheikundelessen \(havo-vwo\)](#)

Biologie:

[Biologie met Joost](#)

[NG Biologie](#)

[BiologieAcademie](#)

<https://biologiepagina.nl>

Economie:

[Ecoshow](#)

[Economie Academy](#)

[OSacademie](#)

[Jeroen legt uit](#)

[Nearpod](#) Nearpod is compatible met Google Sheets, Powerpoint en PDF-documenten. In een Nearpod omgeving kan er interactiviteit worden toegevoegd waardoor leerlingen actief aan het leren zijn.

[Flipgrid](#): Contactmomenten met leerlingen die daar behoefte aan hebben via Hangout Meet, Skype of Zoom. Voordeel is dat de groep dan kleiner is. Bij Flipgrid kunnen leerlingen zichzelf opnemen om zo voicefeedback te geven aan de leraar (of elkaar afhankelijk van de instelling). De leraar kan per thema een Flipgrid aanmaken en zo per thema meerdere video's posten. De leerlingen kunnen er zo op reageren. Een leraar geeft bv. een opdracht en de leerlingen reageren met een videobericht van max 15 seconden (lengte aan te passen). De app Flipgrid is gratis en platformonafhankelijk (Chrome OS, iOS en Android)

[Padlet](#): Een online prikbord waarop kan worden samengewerkt. Brainstormen met digitale post-its en meteen reacties geven en krijgen

[EDpuzzle](#): Aan bestaande Youtube video's kan interactiviteit worden toegevoegd. Hierdoor kun je als leraar leerlingen vragen stellen over de video. In deze [blog](#) legt Adam Hill uit hoe EdPuzzle een uitkomst biedt bij online learning.

[It's Learning](#): Dit is een leerplatform waar bronnen, instructies, leerdoelgerichte lesplannen en assessments binnen een online systeem te vinden zijn. Het biedt manieren om lessen en bronnen te maken en samenwerken te faciliteren. Het systeem biedt de mogelijkheid om individuele leerpaden te maken. Ook zijn er proefwerken te maken binnen een beveiligde toetsomgeving. 360 graden rapporten en de status Follow Up tool bieden mogelijkheden de activiteiten van leerlingen te volgen. Ook coach/mentor gesprekken zijn in een individueel leerplan mogelijk.

Info hierover is [hier](#) te vinden. Tevens [tips en checklist for remote learning](#)

Interactieve oefeningen

Mochten leerlingen al werken met digitaal materiaal van uitgevers, dan bevatten de digitale omgevingen van de methodes vaak online oefen en toetsmateriaal. Als leraar kun je, hier klassen in aanmaken en je leerlingen op afstand volgen en ondersteunen.

[Kahoot](#): De pro variant is nu 2 maanden voor iedereen beschikbaar. Kahoots zijn hiermee ook student paced te delen met leerlingen.

[Lesson-up](#): Lesson-up heeft een code vrijgegeven (code LU-114391527) waarmee leraren 2 maanden gratis gebruik kunnen maken van alle resources en gemaakte lessen.

[Bookwidgets](#): Bookwidgets is een online omgeving waarin leraren interactieve oefeningen voor leerlingen kunnen maken. Leerlingen kunnen hiermee aan de slag op hun eigen manier en in hun eigen tempo. Ze kunnen hun gemaakte opdrachten inleveren of formatief oefenen. De gemaakte bookwidgets zijn via een link in te voegen in eigen gemaakt lesmateriaal of via een online leeromgeving (Classroom, Magister)

[Nearpod](#): In Nearpod kunnen aan bestaande Powerpoints of Google Presentaties interactieve oefeningen en formatieve toetsen worden toegevoegd. Nearpod is online te delen en leerlingen kunnen hier op hun eigen tempo doorheen werken. De leraar kan er ook voor kiezen om zelf het tempo te bepalen en de leerlingen op zijn/haar tempo door de slides mee te nemen. Ook Nearpod

[Socrative](#): Socrative is een online toetsprogramma, vergelijkbaar met Kahoot, maar minder met een spelelement. De leraar maakt de vragen binnen Socrative en kan deze delen met de leerlingen. Een Socrative kan live gespeeld worden of in het tempo van de leerling.

[Stercollecties - VO-content](#): Binnen SOML heeft iedereen toegang tot de Stercollecties van VO content. Open-source lesmateriaal wat door de leraar te arrangeren in voor zijn eigen lessen.

[Eindexamensite](#): Binnen SOML heeft iedereen toegang tot deze omgeving. Op Eindexamensite kunt u een klas aanmaken voor uw eindexamenklas. Leerlingen koppelen zich aan de klas en kunnen online hun examens oefenen en nakijken. Als leraar kunt u zien hoe de leerlingen oefenen en hoe ze scoren. Daarnaast is het ook mogelijk om via deze site op onderwerp te oefenen voor het examen.

[Quizlet](#): Quizlet is een online leerprogramma. Als docent kun je je eigen klassensets maken met begrippen (een soort Flashcards). Binnen Quizlet zijn er dan verschillende mogelijkheden voor de leerlingen om hiermee te oefenen.

[Gimkit](#): Gimkit is een online spel programma waarin je als docent een quiz kunt maken. Leerlingen verdienen punten en kunnen deze punten inwisselen voor upgrades en extra gadgets in de Gimkit omgeving. Gimkit is live in de klas te spelen maar ook te gebruiken voor huiswerkopdrachten binnen een leeromgeving.

Delen van lesmateriaal

[Google Classroom](#): beschikbaar voor iedereen binnen SOML

[It's Learning](#): beschikbaar voor medewerkers en leerling Mavo Roermond

Magister: beschikbaar voor iedereen binnen SOML

[Edmodo](#):

[iTunesU](#) (alleen beschikbaar op iPad en iPhone)

Online projecten

De leraar kan natuurlijk ook een project maken dat leerlingen moeten voltooien. Het kan een onderdeel zijn van het van een deel van een les, het presenteren van informatie of het reflecteren op een taak.

- [SurveyMonkey](#)
- [Canva \(online grafische tool met sjablonen\)](#)
- [Anchor \(Podcasts\)](#)
- [Edublogs \(online bloggen\)](#); hiervoor kan ook de standaard beschikbare app binnen de Google-omgeving gebruikt worden: Google Sites.

Kritische factoren

Technologisch is alles mogelijk, realiteit is dat we te maken hebben met veel verschillende doelgroepen (leerlingen, ouders/verzorgers en OP en OOP). Het is belangrijk dat de randvoorwaarden kloppen en dat we het gebruik van technologie zo laagdrempelig mogelijk maken voor iedereen.

Belangrijke lessen van andere scholen hierbij zijn:

- Verwacht geen perfectie. Leg uit dat effectief online leren werkt als er, net als in een lokaal effort is van leerling en leraar. We moeten allemaal wennen aan online leren en communicatie via videokanalen.
- Leer met de leerlingen mee, dit is een nieuwe situatie voor iedereen.
- Ben realistisch in verwachtingen. Leerlingen gaan nu niet ineens harder werken. Realiseer je dat leerlingen misschien iets langer bezig zijn om iets te leren.
- Heb geduld, als het niet meteen werkt, betekent het niet dat het nooit werkt.
- Verwacht het onverwachte en sta open voor verrassingen.
- Ben niet bang om hulp te vragen.
- Ga het wiel niet opnieuw uitvinden, er is veel bruikbaar materiaal beschikbaar online.
- Zorg dat leerlingen hun boeken mee naar huis nemen, zodat ze thuis beschikken over hun lesmateriaal en het geen excuus is om niets te doen (voorbereiding).
- Neem ouders mee in een vroeg stadium. Ze hebben een grotere rol in het onderwijs op afstand dan in onderwijs in de klas. Geef ze hun verantwoordelijkheid.

Belangrijke lessen van andere scholen hierbij zijn:

- Kies als school een leeromgeving, één platform waarop gewerkt wordt. Dit maakt het voor leraren en leerlingen duidelijker
 - Zorg voor training van docenten, maak gebruik van de kennis onder collega's. Iedereen moet zich veilig voelen om binnen zijn of haar mogelijkheden afstand leren mogelijk te maken.
- Werk met weekplanners, overleg met de vakdocenten van andere vakken, denk vanuit de leerling en niet vanuit je eigen vak.
 - Niet alle leerlingen hebben een device. Met een telefoon komen ze heel ver.
 - Leerlingen zonder wifi kunnen naar school komen.

Hulp en ondersteuning

We realiseren ons dat er veel gevraagd wordt van de digitale vaardigheden van docenten. Het is belangrijk dat iedere leraar de instructie op maat krijgt binnen de mogelijkheden die hij heeft. De schoolleiding kan hierin een grote rol spelen door, mocht het noodzakelijk zijn, op korte termijn middagen te organiseren waarin leraren elkaar ondersteunen. Ervaring heeft geleerd dat als er gebruikt gemaakt wordt van de kennis en kwaliteit van docenten op ieder niveau, alle docenten kunnen groeien in hun digitale vaardigheden.

Daarnaast creëren we een online SOML-inspiratiedesk waar individuele leraren, secties, teams en schoolleidingen hulp, tips en ondersteuning kunnen krijgen. We doen dit door via Google Agenda timeslots beschikbaar te stellen waarop de genoemde medewerkers kunnen intekenen. Medewerkers kunnen daar vragen stellen over de tools die ze het beste kunnen gebruiken, peer-feedback krijgen op hun idee of inspiratie opdoen welke werkvorm het beste past bij hun idee. Deze SOML-inspiratiedesk is ook in het weekend en avonden te bereiken en te boeken voor hulp.

De SOML-inspiratiedesk is te bereiken via afstandsleren@soml.nl